

Valsts ieņēmumu
dienests

*Kā business potenciālo nodokļu strīdu varētu
pārveidot uz strīda miermīlīgu atrisināšanu:
transfertcenu perspektīva.*

29.10.2015. E.Hercenbergs, konference «Nodokļu strīdi un tiesvedība».

Valsts ieņēmumu
dienests

Iepazīšanās

Edgars Hercenbergs

- Tiesību zinātņu maģistrs (Latvijas Universitāte) un students Starptautiskā nodokļu institūtā (Lielbritānija, Londona)
- Lektors Rīgas Tehniskās universitātes Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūtā (Starptautiskās nodokļu tiesības)
- VID Juridiskās un pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvaldes galvenais jurists tiesvedības blokā (2009 maijs – 2014 septembris)
- VID Nodokļu kontroles pārvaldes Starptautisko darījumu kontroles metodikas un atbalsta daļas galvenais jurists (no 2014.gada septembra) un vadītājs (no 2015.gada marta)

Valsts ieņēmumu
dienests

Diskusijas jautājumi

- Vai saistīto uzņēmumu darījuma faktiskā noteikšana un salīdzināmo datu izvēle var būt riskanta?
- Vai eksistē ir kādi `mīti`, kas var radīt nelabvēlīgu transfertcenu risku?
- Ko piedāvā «drošā patvēruma» iespējas, ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas rekomendācijas (2015)?
- Ko šie jautājumi nozīmē Latvijas uzņēmumam?

Valsts ieņēmumu
dienests

Pirms diskusijas punktu izklāsta: stāsts no dzīves... starptautiska uzņēmumu darbības restrukturizācija ... Vai Latvijā darbojas BEPS arguments: **«Peļņa ir jāapliek ar nodokli ekonomiskās aktivitātes un vērtības radīšanas vietā».**

- **Darbības juridiskā forma**
 - **Riska uzņemšanās pēc līguma**
 - **Darbības ilgums vairākus gadus līdz tiek sasniegti `Peļņas gadi`**
 - **Notiek restrukturizācija: riska/peļņas daļas nodošana (riska uzņemšanās pēc ekonomiskās būtības) otram uzņēmumam**
 - **Vai ar līgumu uzņemtais risks atbilst faktiski uzņemtajam riskam un vai riska nodošana notiek atbilstoši izstieptas rokas principam?**
- SIA «Latvijas rezidents» noslēdz līgumu par sadarbību un ieguldījumu komerciāli ļoti izmantojamā aktīvā ar ārvalstu saistīto uzņēmumu «Blackhole Ltd.». SIA «Latvijas rezidents» izmanto šo aktīvu, lai gūtu ieņēmumus no pamatdarbības preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas.
- Atbilstoši līgumam SIA «Latvijas rezidents» uzņemas ar preču pārdošanu un pakalpojumu sniegšanu saistītos riskus, kas saistīti ar aktīva izmantošanu, bet «Blackhole Ltd.» sniedz ar vadību saistītus administratīvos pakalpojumus (IT, grāmatvedība, parādu menedžments, personāla vadība un apmācība, u.c.).
- Pēc 4 sadarbības gadiem puses atzīst, ka «Blackhole Ltd.» ir uzņēmis vairāk risku nekā pēc līguma, līdz ar to «Blackhole Ltd.» pienākas lielāka atlīdzības daļa atbilstoši tā ieguldījumam. Uz jauna līguma pamata SIA «Latvijas rezidents» nodod daļu no sava riska «Blackhole Ltd.», uzņemoties saistības veikt lielāku samaksu atbilstoši «Blackhole Ltd.» ieguldījumam.

**Pirms diskusijas izklāsta: stāsts no dzīves... starptautiska
uzņēmuma restrukturizācija... un paturot prātā BEPS argumentu**

Valsts ieņēmumu
dienests

....
Starptautiskā uzņēmuma
(«Latvijas rezidents», SIA) finanšu pārskata (peļņas un zaudējumu aprēķina) dati

	Pirms funkciju, risku un aktīvu restrukturizācijas		Pēc restrukturizācijas	
	2004-2008	2009-2013	2014-2015	2016-2017 (plānotais)
Apgrozījums	400	550	605	665,5
Saņemtie R&D pakalpojumi (vadības pakalpojumi 10% ieturējuma nodoklis, bet pakalpojuma sniedzēja rezidences valstī tiek piemērots atbrīvojums (-10% pēc kredīta metodes) par samaksāto nodokli rezidences valstī 15% par šo ienākumu).	2,5	2,75	Nav	Nav
EBIT operatīvās peļņas norma pirms pakalpojumiem	6%	6%	6%	6%
Jaunā atlīdzība par aktīva izmantošanu (iekļauta preču ražošanas izmaksās, bruto līmenī)	Nav	Nav	30	30
EBIT operatīvās peļņas norma pēc pakalpojumiem	5,59%	5,59%	3%	3%

Valsts ieņēmumu
dienests

Darījuma faktiskā noteikšanas un salīdzināmo datu izvēles riski... kas var notikt, ja būs audits?

Audita rezultātā 3%

tiek koriģēti uz 5%

Darījuma faktiskā noteikšana

Salīdzināmo datu izvēle

- **Saskaņā ar jauno līgumu**
 - Atlīdzība pēc ieguldījuma aprēķina un pakalpojumu saņēmēja apgrozījuma
 - Necaurskatāma pārnestā ieguldījuma daļa
 - Necaurskatāms (iekšēji kontrolējams, manipulējams) atlīdzības aprēķins
- **Saskaņā ar faktisko rīcību**
 - Nav norēķina par pārnestā riska daļu pēc riska restrukturizācijas
 - Pakalpojumu saņēmējam samazinās saimnieciskās darbības rezultāti pēc riska nodošanas pakalpojuma sniedzējam
 - Pakalpojumu saņēmēja peļņas daļa tiek pārvirzīta uz pakalpojuma sniedzēju caur jauno atlīdzību
- Tiek izmantoti nesaistītu pušu dati, kurus normatīvie akti neatļauj *ex lege*
- Nav ekonomiskā pamatojuma, šo datu vērā ņemšanai, pat ievērojot ESAO rekomendācijas
- Nav vērtēti specifiskie salīdzināmības faktori, kurus stingri iesaka ESAO, lai gan pakalpojuma saņēmēja saimnieciskās darbības dati (samazinājums) apstiprina faktu, neatkarīgs uzņēmums šādus faktoros būtu vērtējis

Valsts ieņēmumu
dienests

Reprīzes vietā «Sēņu lasītājas fenomens» un
aktuāls `mīts`, kas var radīt transfertcenu risku.

MĪTS

- Ja saistītā uzņēmuma izmaksas neizriet no kontrolētā darījuma (izmaksas izriet no nekontrolētā darījuma), tad tas nav ar kontrolētajām finanšu un komerciālajām attiecībām saistīts pušu uzņemto risku jautājums.

Vs.

Pierādāmais fakts

- Saistītajam uzņēmumam, kurš faktiski neuzņemas risku, nedz arī iegulda šī riska kontrolē, pēc ekonomiskās būtības nebūs tiesības saņemt peļņu vai uzņemties zaudējumus (arī izmaksas).

Valsts ieņēmumu
dienests

Droša patvēruma iespējas, ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas
rekomendācijas 2015.gadā
(NĀKOTNE)

Drošais patvērums (zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem)

- 5 % fiksētais izmaksu uzcenojums
- ieturējuma nodoklis (ja tāds ir) tikai uzcenojumam, nevis visām pakalpojuma izmaksām
- Nav jāveic salīdzināmības analīze (*benchmarking*)
- Ja:
 - Pakalpojums kvalificējas vienkāršotās pieejas pazīmēm;
 - Nodokļu maksātājs var uzrādīt noteikta apjoma dokumentāciju nodokļu administrācijai

Valsts ieņēmumu dienests

Droša patvēruma iespējas, ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas rekomendācijas 2015.gadā

(NĀKOTNES IDEJAS par vienkāršošanas līdzekļiem)

Drošais patvērums (zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem: sliksnis)

	ZEMĀK	VIDUS	AUGSTĀK
1) Izmaksas	3? 4? %	5 %	6? 7? %
2) Izmaksu ietekmējošie indikatori		- Neatkarīgie - Atkarīgie - Daļēji atkarīgie	
3) Indikatori, kurus ietekmē izmaksas		- Efektiviāte (bruto līmenis) - Ienesība (tīras peļņas līmeni)	

Nokavējuma nauda, ja zem vidējās izmaksu uzcenojuma normas (nebūtu interese samazināt, vismaz tas būtu apsveramais apstāklis: šī līdzekļa samazināšanas risks)

Process:

1. Mikro-vienpusējs APA (informējot otru valsti par faktu)
2. Nesaistošs nodokļu noregulējums (pēc riska analīzes pieejas)

Ieturējuma nodoklis, ja virs vidējā (nebūtu interese palielināt, vismaz tas būtu apsveramais apstāklis: šī līdzekļa samazināšanas risks)

Valsts ieņēmumu
dienests

Ko iepriekšējie jautājumi nozīmē Latvijas uzņēmumam nākotnē?

- Latvijas uzņēmumam ir iespēja lūgt ierosināt un noslēgt iepriekšēju vienošanos ar Valsts ieņēmumu dienestu par kontrolētā darījuma cenas (vērtības) atbilstību tirgus cenai (vērtība)

Mērķi:

Atbilstoši **atrisināt** transfertcenu korekciju risku nākotnei (līdz 3 gadiem).

Izcelt būtiskus transfertcenu korekciju riskus, kas var īstenoties nākotnē.

Padarīt caurspīdīgas ar komerciālās un finanšu attiecības.

Samērīgi **atvieglot** procedūru.

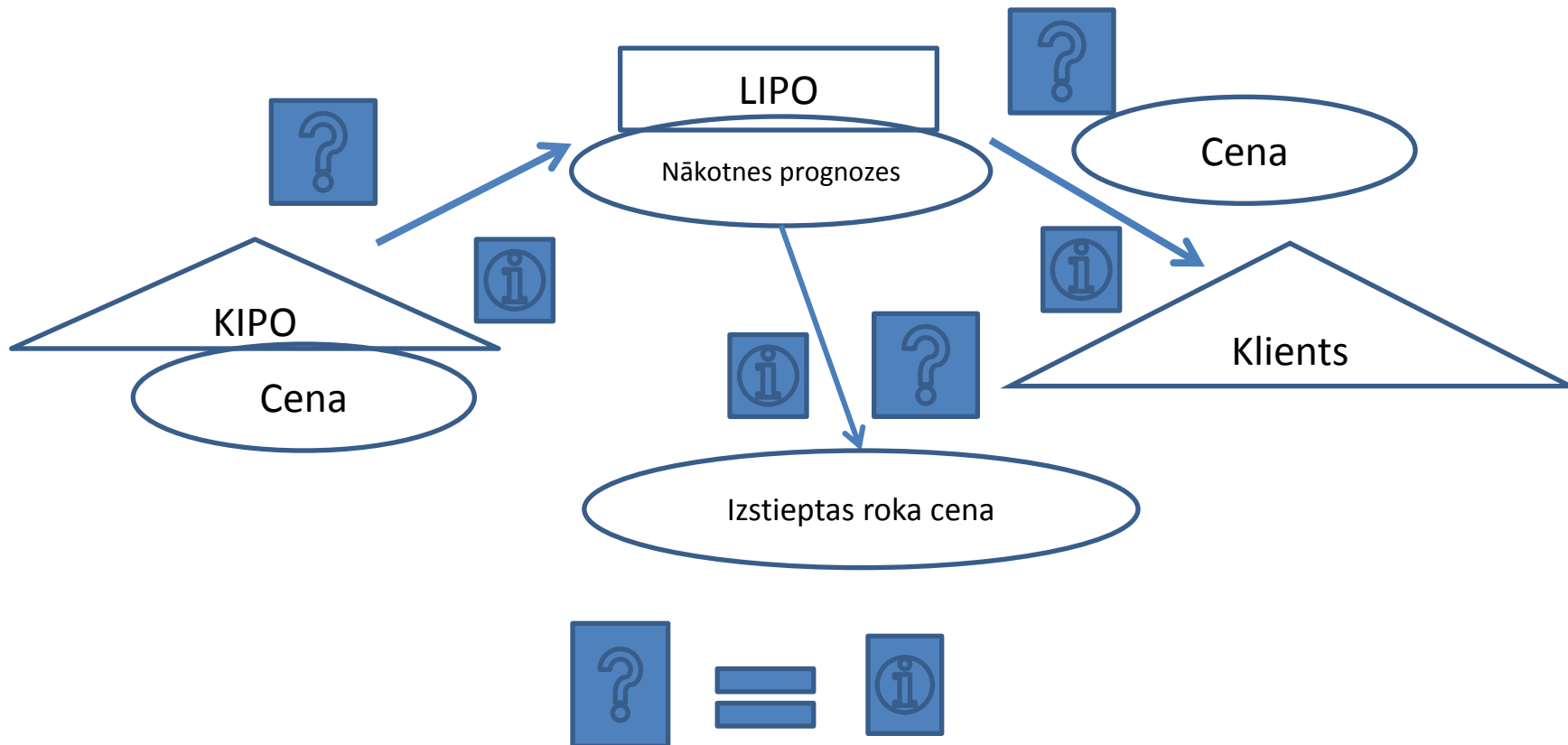
Abpusēji **sadarboties**, lai panāktu kopsaucēju.

Valsts ieņēmumu dienests

Ko iepriekšējie jautājumi nozīmē Latvijas uzņēmumam nākotnē?

- Kopsaucējs

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies par uzmanību!